



2017-11-23

Socialdepartementet
Socialförsäkringsenheten

Rådets möte (arbetsmarknads- och socialministrar) den 7 december 2018

Information om dagordningspunkt

Nummer: 3.

Rubrik:

Kommissionens förslag KOM (2016) 815 Revidering av rådets och Europaparlamentets förordning om ändringar i förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen och förordning (EG) 987/2009 om tillämpningsbestämmelser till förordning (EG) nr 883/2004

Vilken typ av behandling förväntas i rådet:

Beslut om partiell allmän inriktning avseende de delar av förslaget som behandlar förmåner vid långvarigt vårdbehov samt familjeförmåner

Dokumentbeteckning:

Dokumentet inför EPSCO har ännu inte kommit

Tidigare dokument:

COM (2016) 815 (KOM:s förslag)

Faktapromemoria:

Fakta-PM om EU-förslag 2016/17:FPM54 KOM (2016) 815, EU:s förordningar om samordning av de sociala trygghetssystemen

Datum för tidigare samråd med EU-nämnden:

24 februari samt 21 oktober 2017

Förslagets innehåll

Förmåner vid långvarigt vårdbehov. Förslaget innebär att ett tillägg görs i artikel 3.1 så att grenen a) avseende förmåner vid sjukdom även omfattar förmåner vid långvarigt vårdbehov. Det tydliggörs att bestämmelserna för samordning av förmåner vid sjukdom även ska tillämpas för förmåner vid långvarigt vårdbehov. Ett undantag från detta införs vad gäller kontanta förmåner riktade till familjer med barn med funktionsnedsättning. Sådana förmåner ska samordnas enligt bestämmelserna i kapitlet om samordning av familjeförmåner.

Vidare införs en definition av förmåner vid långvarigt vårdbehov samt en särskild definition av "vårdförmåner" för förmåner vid långvarigt vårdbehov. Enligt den föreslagna definitionen ska sådana förmåner utgöra förmåner till personer som, till följd av en funktionsnedsättning, för en längre tid har behov av omfattande hjälp från en annan person med daglig livsföring i syfte stödja personen att kunna leva ett självständigt liv.

En lista över vilka förmåner det gäller i respektive medlemsstat kommer tas fram av den Administrativa kommissionen för social trygghet. I denna lista kommer respektive förmån att kategoriseras som kontant- respektive vårdförmån.

Familjeförmåner. Ändringar görs i kapitlet om samordning av familjeförmåner på så sätt att det klargörs att dessa förmåner utgörs av två underkategorier: Förmåner som avser att täcka en inkomstförlust under föräldraledighet samt övriga familjeförmåner. Förmåner i de två underkategorierna får bara samordnas mot förmåner i samma kategori. Vad gäller den första kategorin får medlemsstater anmäla i en bilaga att den nationella förmånen ska vara en individuell rättighet och rätten till förmånen kan därmed inte härledas till någon som är försäkrad i en annan medlemsstat. Regeringen har anmält den svenska förmånen föräldrapenning till nämnda bilaga.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen anser att förslaget vad avser ”förmåner vid långvarigt vårdbehov” inte ska innebära en utvidgning av bestämmelsernas tillämpningsområde. Inga ytterligare svenska förmåner ska därför omfattas av samordningsbestämmelserna eller ska kunna betalas ut vid bosättning i annan medlemsstat. Regeringen anser att förslaget om förmåner vid långvarigt vårdbehov skulle gynnas av ytterligare analyser, men kan ställa sig bakom en partiell allmän inriktning för förslaget, förutsatt att inga ändringar görs som innebär att fler förmåner omfattas av bestämmelserna eller att fler förmåner kan betalas ut vid bosättning i annan medlemsstat.

Regeringen kan stödja ordförandeskapets förslag till partiell allmän inriktning gällande familjeförmåner, då det utvecklar och moderniserar samordningen av föräldraförmåner som ersätter inkomstbortfall. Sådana förmåner ska vara förmåner riktade till individen och inte till familjen.

Tidigare behandling i riksdagen

Överläggning med Socialförsäkringsutskottet har ägt rum den 26 januari samt den 17 oktober 2017.

Socialförsäkringsutskottet har därutöver informerats den 16 maj, 21 september samt 10 oktober. Arbetsmarknadsutskottet har informerats den 24 januari. Socialutskottet har informerats den 31 januari, 19 september, 10 oktober samt 21 november 2017.

Rättslig grund och beslutsförfarande

Artikel 48 FEUF. Beslut fattas med kvalificerad majoritet. Europaparlamentet är medbeslutande.

Europaparlamentets inställning

Europaparlamentet har haft en första läsning och rapportören har överlämnat synpunkter till Rådet och Kommissionen. Europaparlamentet föreslår att arbetsmarknadens parter ska höras innan den administrativa kommissionen beslutar en lista över vilka förmåner som ska utgöra förmåner vid långvarigt vårdbehov. Utöver detta har Europaparlamentet inte föreslagit några ändringar i förhållande till nu aktuella delar av Kommissionens förslag.

Remissinstansernas ståndpunkter

Remissammanställning pågår.

Gällande svenska regler och förslagets effekter på dessa

Förordning (EG) nr. 883/2004 och dess tillämpningsförordning (EG) nr 987/2009 är direkt tillämpliga och gäller som lag i Sverige. För svensk del tillämpas de bl.a. på förmåner som omfattas av socialförsäkringsbalken, lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring men också hälso- och sjukvårdslagen (1982:763). Därtill berörs annan nationell lagstiftning såsom socialavgiftslagen (2000:980) vid tillämpningen av dessa förordningar.

Reglerna kommer därmed att tillämpas av svenska myndigheter utan implementering i nationell lagstiftning.

Förslaget om ändringar i familjeförmånskapitlet kommer att omfatta den svenska föräldrapenningen. Denna förmån samordnas idag inte som en familjeförmån. Regeringen bedömer dock att förslaget i praktiken inte kommer att innebära någon avsevärd förändring i förhållande till hur den svenska föräldrapenningen samordnas idag.

Förmåner som idag betraktas som förmåner vid långvarigt vårdbehov och som omfattas av samordningsbestämmelserna i förordning 883/2004 är handikappersättning, vårdbidrag, bilstöd samt assistansersättning. Regeringen bedömer att förslaget inte kommer att innebära någon förändring i förhållande till hur dessa förmåner samordnas idag.

Budgetära konsekvenser/konsekvensanalys

Någon analys av de budgetära konsekvenserna av förslagen är ännu inte färdigställd.

Övrigt